

succulenta

Jrg. 2021 - 08

November '21

afdeling eindhoven

bestaat dit jaar 70 jaar!

Bestuur Succulenta afdeling Eindhoven

Voorzitter:

Roelof Salters, Bar.v.Wijnbergenplantsoen 5, 5581GR Waalre

Tel.: 040 – 2230101

E-mail: salters@xs4all.nl

Secretaris

Jan van Dijk, Wilde Wingerd 16, 5708 DC Helmond

Tel.: 06 – 49732431

E-mail: jahvandijk@yahoo.com

Penningmeester:

Willem Burger, Kwartel 8, 6026 EV Maarheeze,

Tel. : 0495 - 592473

E-mail: willem.burger@hetnet.nl

jaarcontributie afdeling € 17,= te voldoen via
afdelingsgironummer **NL15 INGB 0000 2853 18**
t.n.v. **Penningmeester Succulenta afd. Eindhoven.**

=====

Succulenta, afdeling Eindhoven komt (normaliter) elke **2^e maandag** van de maand om 19.30 uur bijeen in Wijkgebouw **De Hoeksteen**, Gerretsonlaan 1A, 5624 JL Eindhoven. **Telefoon: 040-2372448.**

Redactie Afdelingsnieuws:

Henk Damsma, E-mail: henk.damsma@freeler.nl

Monique van Vroenhoven, corrector

VERGADER AGENDA 2021

ONS PROGRAMMA VOOR DE KOMENDE TIJD:

Dit zijn de data:

- 10 mei geen bijeenkomst
- 14 juni korte bijeenkomst
- juli en augustus vakantie

- 13 september
- 11 oktober
- 8 november
- 13 december

Jan van Dijk

=====

Henk,

We hebben nog contact over 8 november.

Wat het vervolg betreft:

13 december komt Willem Alsemgeest met een reis door Chili

10 januari komt Paul Theunis. Het onderwerp spreken we nog af.

Groet

Jan

Voor de rest: zie directe mededeling (e-mail) van Jan..... (Red.)

Wolfsmelkfamilie

Officiële naam Euphorbiaceae wat bestaat o.a. uit de geslachten Euphorbia, Monadenium, Pedilanthus en Jatropha. Het geslacht Euphorbia heeft met omstreeks 2000 de meeste soorten, waarvan veel soorten uitgesproken succulent zijn. Succulente euphorbia's worden wel 'cactussen van de oude wereld' genoemd hoewel ze genetisch weinig met cactussen gemeen hebben. Het verspreidingsgebied van euphs is in de woestijnen en halfwoestijnen van Zuid-Afrika, Arabië, India en Madagascar. De naam "wolfsmelk" komt van de afscheiding bij verwonding van een wit melkachtig giftige latex. Bij enkele soorten is dit sap niet giftig en bruikbaar als veevoer.

Het geslacht Euphorbia

De bloemen van euphorbia's wijken volkomen van die van cactussen af, ze zijn klein: een complete bloem is ongeveer 1,5 cm, geelachtig groen van kleur, onopvallend en complex van structuur.

Deze foto is genomen van een jonge Euph. millii in mijn bezit (rode kweekvariant). Op de structuurvergroting rechts zijn duidelijk afgebeeld 4 of 5 mannelijke bloemetjes met honingklieren. Het vruchtbeginsel van de vrouwelijke

bloem is losgekoppeld met een soort voedingsader. Deze bloeiwijze wordt cyathium genoemd. Het cyathium kent verschillende verwante vormen.

Onder engelse tuinmannen gaat een gevleugelde uitspraak rond: 'urges to purge spurses' dat betekent 'aandrang om wolfsmelkplantjes op te ruimen'. Kennelijk vinden ze de niet-succulente euphs een soort onkruid.

Mijn verzameling Euphorbia's

Het medusahoofd is een van de weinige groeivormen die bij cactussen niet voorkomt (*Euphorbia esculenta*). In de opbouw hebben de Euphorbia's veel gemeen met cactussen: oa de stamsucculentie, de reductie der bladeren, de vorming van doorns. Ook boomvormen komen voor (*Euph. Candelabrum*) en struikvormen (*Euph. avasmontana*).

De kastemperatuur mag niet onder de +12°C dalen, daarom moeten cactussen en Euphorbia's gescheiden overwinteren, omdat cactussen een stuk lagere temperatuur kunnen hebben.

Industriële toepassingen gebaseerd op wolfsmelklatex

Maniokwortels, van de plant genaamd *Manihot_esculenta* (Euphorbiaceae)

No higher resolution available.
Manihot_esculenta_-_K0666-e_Medizinai-Planzen-090.jpg (450 x 594 px)

David Monniau

Cassavewortels zijn een belangrijk voedingsmiddel in Zuid-Amerika, Afrika, India en in het verre oosten. Zo belangrijk dat er begin deze eeuw 180 miljoen ton per jaar van geoogst werd. Cassave is de eetbare wortelknol van *Manihot esculenta*, en komt oorspronkelijk uit Brazilië. Hij wordt al 5000 jaar verbouwd op arme savannegrond en is zelfs bestand tegen sprinkhanenplagen.

Para rubber, afgetapte latex van de *Hevea_brasiliensis* (Euphorbiaceae)

Hevea_brasiliensis_-_K0666-e_Medizinai-Planzen-090.jpg (451 x 594 px)

Latex productie d.m.v. aftappen. Bovendien kan dmv uitpersen van de zaden olie verkregen die geschikt is om biodiesel van te maken.

Euphorbia antisyphilitica (Euphorbiaceae)

Deze Euphorbia heet in de volksmond Candelilla, komt uit Mexico en zijn stam is bekleed met een wassoort die geschikt is om kaarsen van te maken.

Purgeernoot, noot van de '*Jatropha curcas*' (Euphorbiaceae)

Ook wel schijtnoot genoemd, vroeger werd het als laxeermiddel gebruikt, tegenwoordig wordt de giftigheid te hoog geacht. Jatropha olie is zeer geschikt om als biobrandstof gebruikt te worden.

Ties van Kemenade

Literatuur

Cactussen en Vetplanten – Werner Rauh
Flores silvestre de las Islas Canarias – David Bramwell cs

**Een weliswaar vroegere, maar wel
andere hobby van onze penningmeester,
Willem Burger.....**

FOSSIELEN

Henk heeft me gevraagd of ik voor het afdelingsblad een stukje over een andere hobby kon schrijven. Daarom hierbij eens iets over de hobby, waarmee ik me, vooral in mijn jongere jaren actief heb bezig gehouden, zijnde het verzamelen van fossielen.

Mijn eerste fossiel betrof een kiezelsteentje waarin duidelijk de schelp van een **brachiopode** waarneembaar was, dat ik als kleine jongen zag liggen in een hoop grind. Waarschijnlijk heeft deze vondst mijn interesse opgewekt.

Mijn oudste broer had dezelfde interesse en vanaf 1966 tot 1973 hebben we het grootste gedeelte van onze vakantiedagen aan het zoeken besteed. Ook daarna zijn we nog regelmatig op pad geweest maar niet meer zo vaak.

We hebben verzameld in Denemarken, Duitsland, België, Nederland en vooral Frankrijk.

Daar de meest voorkomende vindplaatsen vroegere kustafzettingen betreffen, bestaat het verzamelde materiaal voor het grootste gedeelte uit schelpen. (Tweekleppigen en slakken) in mindere mate ammonieten en zee-egels en nog een laatje haaiantanden.

Het vaakst hebben we gezocht in de **Champagne** (Fr.) De fossielen daar stammen uit het Eoceen (34 tot 56 miljoen jaar oud); het **Loiregebied** (Fr.) in miocene groeves en ontsluitingen (ouderdom 5 tot 20 miljoen jaar); **Antwerpen**: Mioceen bij de aanleg van de ringweg en Pliocene (ouderdom 2,5 tot 5 miljoen jaar) bij de aanleg van een havendok. **Escalles** (Fr.) gelegen bezuiden Calais. Op het strand en onderaan de falaise zijn fossielen uit het boven krijt (99 tot 113 miljoen jaar oud) te vinden.

De laatste zoekactiviteiten waren van 2001 tot 2004. Met een collega die voornamelijk haaiantanden verzamelde heb ik enige groeves in België en meermalen de zandzuigerij in Langeboom (gemeente Mill) bezocht. Fossielen, voornamelijk haaiantanden en uiteraard nog wat schelpen stammen uit het boven mioceen en plioceen.

Het zoeken vond ik het leukste van de hobby; altijd een kans dat je iets bijzonders vond!

Het schoonmaken en gesorteerd opbergen had iets minder mijn belangstelling. Een flink gedeelte van de vondsten uit de eerste jaren en ook van latere jaren heb ik pas na mijn pensionering uitgezocht. In de kelder staan nu nog meerdere dozen welke nog aan de beurt moeten komen.

Bijgevoegd enige foto's van verzamelde fossielen. Zijnde:

Haaiantanden uit Langeboom; *Cerithium giganteus* uit de Champagne; enige ammonieten uit Escalles en 2 pina's uit Antwerpen.

(Leerzaam en zeker leuk om over te praten bij gelegenheid, Red.)

Fig. 1:

Enkele
Ammonieten
uit Escalles

Fig.2: Haaiantanden uit Langeboom

Fig.3: *Cerithium giganteus* uit de Champagne

Fig . 4 : Twee Pina's uit Antwerpen

TE DETERMINEREN PLANT 4^e kwartaal 2021

Deze plantensoort kreeg ik indertijd van Marian Duijnhouwer, na de verkoop van de verzameling van Willem. De koper had er geen belangstelling voor (ik wel) en Marian wilde er gewoon vanaf. Er stond geen etiket bij de plant en het duurde nogal een tijdje voordat ik er een “benaamd” etiket bij durfde te zetten. De foto komt uit een boek en is dus vermoedelijk gemakkelijk te vinden. Het is een **epifyt** met min of meer platte, zaagtand-vormige bladeren. De plant komt voor onder verschillende namen, die wetenschappelijk gezien soms nogal arbitrair of cryptisch zijn. Uiteraard dient de “gedachte juiste naam” vergezeld te gaan van degene(n) die de plant heeft of hebben beschreven. Veel succes gewenst en voor degene met de juiste oplossing is een prijs in kas ! (H.D.)

Oplossingen sturen naar: [henk.damsma @freeler.nl](mailto:henk.damsma@freeler.nl)

PUNTENLIJST DEELNEMERS FOTOWEDSTRIJD 2021

102 punten	Roelof	met <i>Hoodia gordonii</i>
96 punten	Margareth	met Echinopsis
93 punten	Wil	met <i>Mamm. poselgerii</i>
92 punten	Wil	met Echinocereus
91 punten	Roelof	met collectie bloeiende planten
	Wil	met <i>Mamm. millerii</i>
	Margareth	met <i>Echinocereus fasciculatus</i>
	Anita	met <i>Pleiospilos spec.</i>

Winnaar dit jaar is dus Roelof met ***Hoodia gordonii***

Foto: zie hiernaast

